

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Første renteforhøjelse i 11 år

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge har vi fået den første renteforhøjelse fra ECB siden 2011, da de ledende renter blev hævet med 0,5 pct.-point. Helt som ventet fulgte Nationalbanken trop for at sikre, at kronen holder omtrent den faste valutakurs til euroen. Renterne i euroområdet og Danmark har været meget lave de seneste mange år, fordi inflationen i euroområdet har været meget lav og et godt stykke under målsætningen på 2 pct. inflation. Men nu står vi i en helt anden situation, hvor inflationen er fløjet i vejret til uholdbart høje niveauer. Senest i juni var inflationen herhjemme på vanvittige 9,1 pct. Derfor er ECB nød til at få bugt med den høje inflation, og det gør de ved at hæve renterne. Men ECB skulle være begyndt for flere måneder siden. De fleste andre centralbanker i verdenen har allerede hævet renterne. Den amerikanske centralbank påbegyndte allerede renteforhøjelserne i marts og har siden hævet renten flere gange. ECB har fuldstændig undervurderet det underliggende prispres, der har været i økonomien.

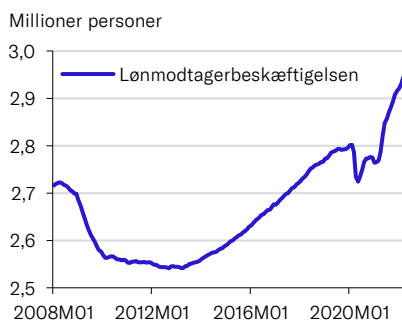
Selvom renteforhøjelse fra ECB var et nøk højere end de ventede 0,25 pct.-point., er renteforhøjelserne allerede priset ind i de lange renter på boliglån, der er steget kraftigt siden årsskiftet. Men de højere renter fra Nationalbanken vil især få renterne på de helt korte boliglån til at stige. Denne uges renteforhøjelse fra ECB bliver dog ikke den sidste. Yderligere rentestigninger er i vente.

Den historisk høje inflation gør ondt på danskernes pengepunge, og giver derfor store økonomiske panderynker for de danske forbrugere. I juli faldt forbrugertilliden yderligere. Nu er forbrugertilliden på det laveste niveau, der er målt i statistikkens levetid, der går helt tilbage til 1974.

Udfordringerne står i kø for dansk økonomi med høj inflation, dårligt humør hos de danske forbrugere og højere renter, men det har endnu ikke ramt det danske arbejdsmarked. I maj steg beskæftigelsen med imponerende 8.000 personer. Det er 16. måned i træk med fremgang. Det bringer beskæftigelsen op på et nyt rekordhøjt niveau. Virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft er fortsat stor, og det danske arbejdsmarked er brandvarmt. Det har sendt beskæftigelsen til et nyt rekordhøjt niveau.

Nøgletalsnyt går nu på sommerferie, men vender tilbage igen efter sommerferien med flere opdateringer på dansk og international økonomi. God sommer.

Nøgletal	Side
ECB og Nationalbanken hæver renten med 0,5 pct. point – første renteforhøjelse i 11 år	2
Forbrugernes humør er i kulkælderen – aldrig været lavere	3
8.000 flere jobs i maj – ny dansk jobrekord	4

ECB og Nationalbanken hæver renten med 0,5 pct. point – første renteforhøjelse i 11 år

Torsdag offentliggjordes det, at den europæiske centralbank, ECB, hæver renten med 0,5 pct.-point. Helt som ventet fulgte Nationalbanken senere på dagen trop og hævede renten med 0,5 pct.-point for at sikre, at kronen holder omtrent den faste valutakurs til euroen. Det er første gang i 11 år, at renten bliver hævet.

Renterne i euroområdet og Danmark har været meget lave de seneste mange år, fordi inflationen i euroområdet har været meget lav og et godt stykke under målsætningen på 2 pct. inflation. Men nu står vi i en helt anden situation, hvor inflationen er fløjet i vejret til uholdbart høje niveauer. Senest i juni var inflationen herhjemme på vanvittige 9,1 pct.

ECB hæver renten for at få bugt med den voldsomt høje inflation, som plager eurolandene. Men set i lyset af den høje inflation skulle ECB være startet på renteforhøjelserne for flere måneder siden. De fleste andre centralbanker i verdenen har allerede hævet renterne. Den amerikanske centralbank påbegyndte allerede renteforhøjelserne i marts og har siden hævet renten flere gange.

Inflationen i euroområdet var på 8,6 pct. i juni. Det er en meget voldsom inflation, der viser, at europæiske husholdninger er ramt af ekstraordinært store prisstigninger. Inflationen er på et så højt niveau, at det er en betydelig udfordring for balancen i europæisk økonomi. Forhåbningen er, at med en højere rente vil ECB kunne tøjle de galoperende prisstigninger.

Det er kommet bag på ECB, at inflationen kom så højt op. Hvis man på forhånd var klar over, at inflationen ville være 8,6 pct. i juni, så ville renteforhøjelserne være påbegyndt for flere måneder siden. ECB har fuldstændig undervurderet det underliggende prispres, der har været i økonomien.

Der er tale om en overraskende stor renteforhøjelse. Tidligere har ECB kommunikeret, at de på dette rentemøde vil hæve renten med 0,25 pct., men det er fundet nødvendigt at hæve renten med 0,5 pct.-point. Inflationen har de seneste måneder været markant højere end ventet, fordi man har undervurderet det store underliggende prispres. Når vi ser fremad, er der dog udsigt til flere renteforhøjelser resten af i år og næste år.

Selvom renteforhøjelse var et nøk større end ventet, er renteforhøjelserne allerede priset ind i de lange renter på boliglån, der er steget kraftigt siden årsskiftet. Men de højere renter fra Nationalbanken vil især få renterne på de helt korte boliglån til at stige. Denne uges renteforhøjelse fra ECB bliver dog ikke den sidste. Yderligere rentestigninger er i vente.

Forbrugernes humør er i kulkælderen – aldrig været lavere

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik onsdag viser, at forbrugertilliden faldt til -25,6 i juli. Det er et lille fald, men omtrent på niveau med juni, hvor forbrugertilliden var -24,8. Det er nu sjettede måned i træk, at forbrugertilliden falder. Forbrugertilliden har aldrig været lavere i statistikkens levetid, der går helt tilbage til 1974.

Det er bredt funderet, at forbrugertilliden er lav. Forbrugerne er både pessimistiske på egen økonomi og dansk økonomi samlet set, mens også købelysten er meget lav.

Forbrugernes humør er helt i kulkælderen. De historisk høje prisstigninger gør ondt på danskernes pengepunge, og giver derfor store økonomiske panderynker for de danske forbrugere. Dertil har krigen i Ukraine øget forbrugernes økonomiske usikkerhed.

Det er meget ringe optimisme, der er blandt de danske forbrugere i øjeblikket. Aldrig tidligere har forbrugernes humør været så dårligt som i disse måneder.

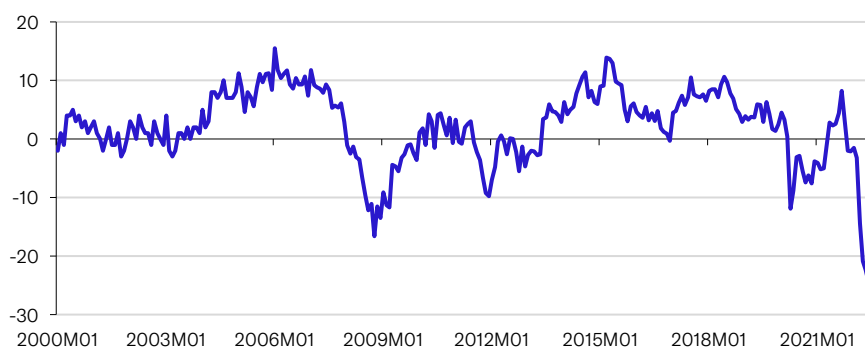
De kraftige stigninger i forbrugerpriserne rammer danskernes pengepunge hårdt. I juni var forbrugerpriserne i Danmark 8,2 pct. højere end juni sidste år. Det er den højeste forbrugerpris-inflation siden februar 1983. Det er især højere priser på energi og fødevarer, der sender inflationen mod himlen, men de kraftigt stigende priser er bredt funderet.

Den lave forbrugertillid er dyster læsning, der understreger, at de store bekymringer om krigen i Europa og den høje inflation har ramt forbrugernes humør voldsomt hårdt.

Når forbrugertilliden er helt i kulkælderen, så viser det, at forbrugerne er nervøse og bekymrede. Det kan ende med, at danskerne begynder med at holde igen med forbruget, men vi har dog en del at stå imod med, fordi vores privatøkonomi er bundsolid. Beskæftigelsen er rekordhøj og ledigheden er lav. Det giver for nu ro omkring indkomsten. Dertil har danskerne oparbejdet en stor opsparing under coronakrisen. Det er en økonomisk stødpude, når økonomien oplever modvind.

Det er samtidig værd at have for øje, at historisk har forbrugertilliden ikke været den bedste økonomiske indikator for forbruget herhjemme.

Forbrugertillid i Danmark

Kilde: Danmarks Statistik, tabel FORV1

8.000 flere jobs i maj – ny dansk jobrekord

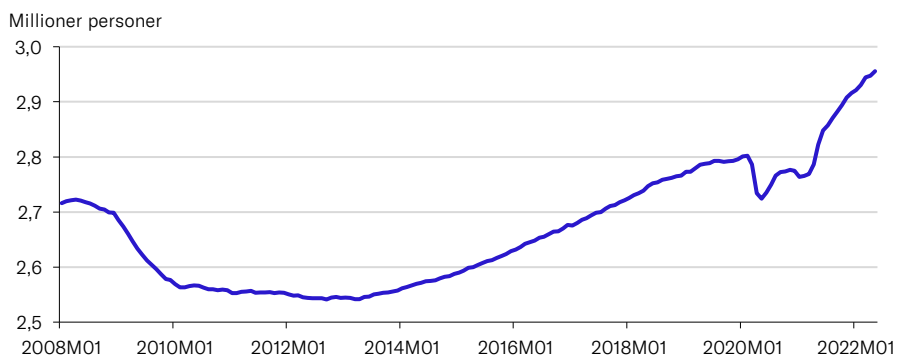
Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik torsdag viser, at lønmodtagerbeskæftigelsen steg med 8.000 personer i maj, når der korrigeres for almindelige sæsonudsving. Dermed er lønmodtagerbeskæftigelsen steget uafbrudt 16 måneder i træk, og antallet af lønmodtagere er siden januar 2021 steget med i alt 192.000 personer. Det betyder, at der nu er 2.956.000 lønmodtagerjobs i Danmark, hvilket er rekordmange jobs.

Beskæftigelsen flyver videre i vejret. Det er en imponerende jobfremgang set i lyset af den modvind, som dansk økonomi møder. Krigen i Ukraine, den høje inflation og det meget dårlige humør hos de danske forbrugere har ikke ført til jobtilbagegang, som vi ellers kunne frygte. Virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft er fortsat stor, og det danske arbejdsmarked er brandvarmt. Det har sendt beskæftigelsen til et nyt rekordhøjt niveau. Det store spørgsmål er nu, hvor lang tid fremgangen kan vare ved. Vi forventer desværre, at vi må se frem til, at den solide medvind til arbejdsmarkedet vender til blid modvind. Der kan komme flere jobrekorder, men fremgangen på arbejdsmarkedet kommer til at gå i et lavere tempo end tidligere.

Forbrugernes humør er helt i kulkælderens, fordi de historisk høje prisstigninger gør ondt på danskernes pengepunge. De store økonomiske panderynker kan lægge en dæmper på forbruget og jobfremgangen herhjemme. Samtidig er udsigterne for de danske eksportmarkeder forværret. Dårligt humør hos de hjemlige forbrugere og forværrede vækstudsigter på eksportmarkeder kan fremadrettet lægge en dæmper på jobfremgangen på arbejdsmarkedet.

Når det er sagt, er arbejdsmarkedet stort set støvsuget for ledig arbejdskraft. Seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at 46 pct. af virksomhederne i serviceerhvervene i juni måtte sige nej til ordrer på grund af mangel på arbejdskraft. Virksomhederne leder med lys og lygte efter arbejdskraft, men arbejdsmarkedet er stort set støvsuget for ledige hænder. Det betyder, at virksomhederne ikke kan skaffe hænder nok til den fortsat store ordrebeholdning. Det er brandærgeligt for dansk økonomi. Når politikerne på Christiansborg vender tilbage fra sommerferie, bør mangel på arbejdskraft være på toppen af dagsordenen. Der er utrolig mange virksomheder, der har akut mangel på arbejdskraft.

Lønmodtagerbeskæftigelsen, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik, tabel LBESK03

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.